శాంతమ్మ ఒక్కొక్క మె... ...రి.

'ఎన్నాళ్లకు నా జన్మ తరి... దయ కలిగిందా, తండ్రీ, నా మి... ప్రయాణమైన ప్రయాణం! ఈనాటికి ... భాగ్యం కలుగుతూంది. కాకపోతే ఇంటిల్లిపా... మందీ బయలుదేరగా, నాకే ఆ మాయదారి జ్వరం ముంచుకురావాలా? ఆనాడు కక్కీ, నేనూ మిగిలిపోయాం. ఆ తరవాత పెండ్లి కొండమీద చేస్తానని మొక్కుకుందిగా అమ్మ? అదయినా నెరవేరకూడదా? అత్తవారింట అనువాయితీ లేదన్నారు. ఆ తరవాత సంసార సాగరంలో కెరటాల్లా పిల్లలూ, చదువులూ సంబంధాలూ, పెండ్లిండ్లూ, పేరంటాలూ, ఉద్యోగాలూ వ్యాపారాలూ, కష్టాలూ సుఖాలూ! చివరకు ఒకనాడు ఆయనకూడా ఆ ప్రవాహంలోనే కొట్టుకుపోయారు!" కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి శాంతమ్మకు. తలపైన చెంగు బాగా ముందుకు లాక్కుని కళ్లు ఒత్తుకుంది. 'ఏమయితేనేం? ఈ నాటికి, స్వామీ, కళ్లారా నిన్ను చూడబోతున్నాను. నాకు జీవితంలో మిగిలిన కోర్కె ఇదొక్కటే, తండ్రీ!' చేతులు జోడించింది శాంతమ్మ.

ఆమె ఎప్పుడో ఎక్కడో ఆలోచిస్తూ అడుగులో అడుగు వేస్తున్న అరవింద, 'ఏడుకొండలస్వామీ! నా పండు, నా కొండ, నా పిచ్చితండ్రి, నా [illegible]

అనుకున్న నా ఒక్కగానొక్క కొడుకునీ నీ చెంత జేర్చుకుని, న న్నెందుకు ఒంటరిదాన్ని చేశావు? నే నేం లోపం చేశానని? వాడి తలవెంట్రుకలు నీ కొండమీాదే కదా ఇచ్చాను? వాడికి నీ పేరే కదా పెట్టాను? నిన్ను తలుచుకోని రోజు లేదే? న న్నెందుకిలా మోసం చేశావు? ఏ పాపం ఎరగడే! పసివాడు, ముక్కుపచ్చ లారనివాడు, నా బిడ్డడు నీ కేం లోపం చేశాడు? మాటలు రాగానే నీ నామమే నేర్పాను. నీ పేరు పెట్టే పిలిచాను. ఆ పిచ్చికుక్కను పంపి నా బిడ్డడి ప్రాణం ఎందుకు తీశావు, స్వామీ? వాడు కన్ను మూస్తూకూడా ఏం చెప్పాడో తెలుసా? "అమ్మా, నేను వెళ్లిపోయాక వేంకటేశ్వరస్వామిని తలుచుకో. ఏడవకు" అన్నాడు. నేను ఏడవక ఏం చెయ్యను, తండ్రీ? ఆ పిచ్చికుక్కనే పంపి నా ప్రాణంకూడా తీసుకెళ్లు. త్వరగా తీసుకెళ్లు, స్వామీ! అందుకే నీ దర్శనానికి వస్తున్నాను' అనుకొంటూంది.

వారిముందే గంతులు వేస్తూ నడుస్తూన్న మూడేళ్ల పాప కేరింతాలు కొడుతూ, వాళ్లమ్మ కొంగు పట్టుకుని లాగి, "అమ్మా, అమ్మా! అవిగోనే లక్కపిడతలు. కొనిపెట్టవే. లేకపోతే నేను గుళ్లోకి రాను" అని మారాం చేస్తూంది. "తప్పు, తప్పు. అల్లా అనరాదే. దేవుడికి కోపం వస్తుంది" అని చెంపలు వేసుకొంది తల్లి.

"అవో, నేను రాను. దేవుడి కేం కోపం రాదు. నీకే ఎప్పుడూ కోపం వస్తుంది" అంటూ అక్కడే ఆగి పోయిం దా పాప.

"ఎంత మొండిఘటానివే!" అని చేయి ఎత్తింది తల్లి.

పక్కనే నడుస్తున్న రామయ్య, "కొట్టకండమ్మా! చిన్నబిడ్డ, ఏదో అడిగింది. కొనిపెడితే పోలే?" అంటూ ఆ లక్కపిడతలు కొని, తల్లి వద్దంటున్నా ఆ పాప చేతిలో పెట్టేశాడు. ఆ పాపని చూస్తే రామయ్యకి చాలా ముచ్చట వేసింది. ఆ లక్కపిడతలు చూసుకుని కొండంత సంబరంతో గంతులు వేస్తూం దా పాప. 'ఏడుకొండలస్వామీ, వెంకటేశ్వరా! ఇలాంటి బంగారు పాపని నాకు ప్రసాదించరాదూ? స్వామీ, ఈ కోర్కె ఒక్కటి, ఒక్కటి తీర్చలేవా? ఎన్నిసార్లు నిన్ను వేడుకున్నాను? ఎన్నిమార్లు నీ కొండ ఎక్కాను? నా మీద నీ కెందుకు దయ లేదు? నాకు నలభై ఏనిమిదేళ్లు నిండుతున్నాయే? ఆ రత్తయ్యకు అరవయ్యవ ఏటకూడా సంతానం కలగగా లేనిది, నా కేమి? ముసలివాడినా, ముతకవాడినా? స్వామీ, నా భార్య ఆశలన్నీ వదులుకుంది కానీ, నాకు మాత్రం నీ మీద నమ్మకం పోలేదు. చల్లనయ్యా, దయదలుచు. నా ఆశ నిరాశ చెయ్యకు' అని ప్రార్థించుకొంటున్నాడు.

ఒక మెట్టు ముందు నడుస్తూన్న రమ, ముందుకు వేలాడుతున్న జడ సవరించుకొంటూ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకొంటూంది. 'కాలేజీలో అందరికన్నా అందమైన జడగల అందాలరాణి అని పేరు కదా నాకు? అలాంటి జడ ఈ రోజు బెత్తెడై పోతుంది. అప్పుడు ఏమను కుంటారో! ఏమనుకుంటే నా కేం? నే నిక ఆ కాలేజీకి అసలు వెళ్లనుగా? మెడికల్ కాలేజీకి బాబ్‌తో వెళతాను. రెండేళ్లలో తిరిగి జడ పెరగనే పెరుగుతుంది. అసలు వేంకటేశ్వరస్వామికి ఈ జడ ఇస్తానని మొక్కుకోకపోతే

"మీరు 'స్వప్నలత'లో నటించిన లతగారేనా?" అంటే అవును, నేనే! అంది ఆమె. అయితే మీకూ నమ్మక ముందా అని ఆశ్చర్యపడింది రమ. సి ని మా లో నటించినంత మాత్రాన భగవంతునిమీద నమ్మకం లేదని ఎందుకు అనుకోవాలో అర్థం కాదు, మరి.

నాకు మెడిసిన్‌లో సీటువచ్చేదా! అందులోనూ "జీరో"గా వచ్చింది. లేకపోతే ఏ బి. ఎ. లోనో, బి. ఎస్‌సి. లోనో చేరవలసి వచ్చేది. అందులో క్లాస్ రాకపోతే తిరిగి కథ మొదలుకు రావలసిందే. వెంకటరమణ పుణ్యమా అంటూ హాయిగా డాక్టర్ నయిపోతాను. ఆ తరవాత ఫారిన్ వెళతాను. గొప్ప డాక్టర్‌నయి ఆ తరవాత. . .' అనుకొంటూ ఆ ఆనందంలో కాలు తడబడి మెట్టు జారబోతే, పక్కనే నడుస్తున్న లత పట్టుకుంది. రమ నవ్వుతూ, "థాంక్యూ! మీరు. . . మీరు 'స్వప్నలత' లో నటించిన లతగారేనా?" అంది.

"అవును. అందులో హీరోయిన్ నేనే!"

"అయితే, మీకుకూడా వేంకటేశ్వరస్వామి అంటే నమ్మకం ఉందన్నమాట!"

"ఎందు కలా ఆశ్చర్యపోతారు? సినిమాలో నటించినంతమాత్రాన భగవంతునిలో నమ్మకం లేదని మీ రెందు కనుకోవాలి?"

"అబ్బే! అది కాదండీ. మీకు తీరికకూడా ఉండదు కదా అని."

"తీరిక ఉండదు, నిజమే. కానీ ప్రతి సినిమా షూటింగ్ పూర్తవగానే, నేను ఈ స్వామి దర్శనం చేసుకుంటాను. నా కష్టాలన్నీ ఈడేర్చింది ఈ స్వామే. ఆయన్ని నే నెలా మరిచిపోతాను?"

ఇంత గొప్ప నటికూడా ఒకప్పుడు కష్టాలు పడింది కాబోలు అనుకొంటూ "అలాగాండీ!" అంది రమ.

వీరి ఇద్దరి సంభాషణ వింటూ వెనకనే నడుస్తున్న లేడీఆఫీసర్ మాలతీదేవి, తన జీవితం గురించి ఆలోచించ సాగింది. 'కష్టాలు పడి సుఖపడటం ఎంత హాయి! కానీ, చాలా చిన్నతనంలో ఏ చీకూ చింతా లేకుండా గడిపి, ఒక్కసారిగా సుడిగాలిలో చిక్కుకుని ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయే జీవితం మాత్రం పగవారికి కూడా వద్దు, స్వామీ! "బంగారుబొమ్మ" అని పొగిడిన వారే ఇప్పుడు నన్ను చూసి ఏమంటున్నారు? నా శరీరంపైన ఈ వికృతమైన మచ్చలు ఎలా వచ్చినట్లాయి? ఒక్క సంవత్సరంలో నా రూపమంతా ఏమైపోయింది? పంచప్రాణాలుగా చూసుకున్న భర్తకూడా దూరమై పోయాడు కదా! నా డాక్టరేట్ డిగ్రీయే లేకపోతే నా బ్రతుకేమై ఉండేది? కానీ బ్రతకటం డబ్బు కొరకేనా? ప్రేమకు నోచుకోని జీవితం ఒక జీవితమేనా? కానీ, ప్రేమ ఒక్క రూపురేఖలమీాదేనా ఆధారపడింది? నా జీవితంలో నేను ఒకరికి ఉపకారంతప్ప అపకారం చేసి ఎరగనే! నా కెందు కీ శిక్ష, స్వామీ? నాకు సమాధానం చెప్పు, దేవదేవా!' హృదయాంతరాళాలలోనుండీ ఆమె ప్రార్థిస్తూంది.

జరీటోపీ సర్దుకొంటూ మెహతాజీ ముందుకు తోసుకుపోతున్నాడు. అతడి వెనక నవరత్నాలు పొదిగిన నగలు పెట్టుకున్న అతడి భార్య, నలుగురు పిల్లలు నడుస్తున్నారు. మెహతాజీ ఎంత త్వరితంగా నడుస్తున్నాడో అంత వేగంగానూ ఆలోచిస్తున్నాడు. 'స్వామీజీ! గుజరాత్‌నుండి నన్ను పిలిపించుకున్నారు. నీ సేవకుణ్ణి. నీ ఆడుగుజాడలు తప్పనివాణ్ణి. నా వ్యాపారం నడిపించేది మీారు. లాభాలు ప్రసాదించేది మీారు. నా భార్య ఒంటిమీాద నగలూ నాణ్యాలూ, నా రవ్వల ఉంగరం, లక్ష రూపాయలూ మీా హుండీలో వేస్తాను. మీాకు ఇంకా అర్పించుకుంటాను. ఏదీ, మీా దర్శనం త్వరగా కానీయండి!' అనుకొంటూ ముందుకు నడుస్తున్న సుందర్‌నికూడా తోసుకు పోతున్నాడు.

సుందర్‌కి అసలే కోపం. మెహతాజీని చూసి, "ఏమిటయ్యా ఆ ఆత్రం? కొంచెం ముందూ వెనకా చూసి నడువు. అంత బొజ్జ పెంచుకోగానే సరా?" అని కసురుకున్నాడు. సుందర్ అన్న సర్ది చెబుతూ, "అలా తొందరపడకూడదురా. సేఠ్ ఏదో తొందర మీాద ఉన్నారు" అన్నాడు. సుందర్‌కి అన్నమీాద మరింత కోపం వచ్చింది. 'మహా త నో పెద్దమనిషిలా చెప్పవస్తున్నాడు. గంతకు తగ్గ బొంత అన్నట్లు అన్న లాంటి వాడే ఈ సేఠ్‌కూడా లాగుంది. అసలు వీళ్లంతా ఎందుకు గుళ్లకు వస్తారో తెలీదు. వీళ్ల వ్యాపారంలో చేసేవన్నీ మోసాలే కదా! అన్న సంగతి తెలీదా? లంచం లేనిదే ఒక్క పని చెయ్యడు కదా! చేసిన తప్పులే చేస్తూ, దేవుని దగ్గరకు వచ్చి అవి ఒప్పుకొంటూ, తిరిగి అవే చేస్తూ, లంచాలలో కొంత భాగం దేవునికికూడా ఇస్తూ ఉండే అన్న పద్ధతి అసలు నచ్చదు. పోనీ, తన అవస్థేదో తను పడక. ఈ బేరాలలో నన్ను దించటం దేనికి? భగవంతునితో అలాంటి బేరాలు నాకు నచ్చవు. నేను రానంటే వినకుండా తీసుకు వచ్చాడు. నాకు ఉద్యోగం వస్తే దేవుని దర్శనానికి తీసుకువస్తానని మొక్కుకున్నాడట! అసలు ఎత్తు, నాకు ఉద్యోగం వస్తే తన భారం తగ్గుతుందని. . . అరే ... నా ఫ్రెండ్ చెల్లెలు రమకూడా వచ్చినట్లుందే! నా డ్రీమ్‌గర్ల్ ఇక్కడ ప్రత్యక్షం కావటం ఆశ్చర్యమే!' తన కోసం మరిచిపోయి, హుషారుగా ముందున్న ఖద్దరుటోపీ పెద్దమనిషిని తోసుకుంటూ ముందుకు నడిచాడు. ఈ సారి ఎలెక్షన్లోనైనా గెలవాలని అతి తీవ్రంగా ప్రార్థించుకొంటున్న టోపీ వ్యక్తికి అంతరాయం కలిగి సుందర్‌వంక కోపంగా చూశాడు.

అందరూ ఒకరి తరవాత ఒకరు స్వామి దర్శనం చేసుకొంటున్నారు. ఒక్క క్షణం అందరూ ఆవేశాలు మరిచిపోయారు. హారతి వెలుగులో తేజోవంతంగా కని పించే ఆ నామాలమీాదే అందరి చూపులూ నిలిచి పోయాయి. ఆ క్షణంలో అందరి మనసులూ భక్తిపూర్వకంగా ఆ దేవదేవుని పాదద్వయంమీాదనే లగ్నమై పోయాయి. ★

ఎ. లక్ష్మీరమణ